

Nové možnosti rozvoje vzdělávání na Technické univerzitě v Liberci

Specifický cíl A4: Kurzy zaměřené na rozšiřování dovedností (upskilling) nebo rekvalifikace (reskilling)

NPO_TUL_MSMT-16598/2022

Pedagogická praxe oboru učitelství pro MŠ

Manuál

PhDr. Radka Harazinová, Ph.D., PhDr. Jana Johnová, Ph.D.,

PhDr. Simona Kiryková, Ph.D., Mgr. Helena Picková, Ph.D.

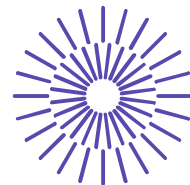

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

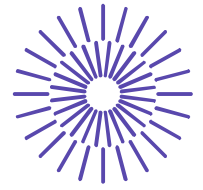

PEDAGOGICKÉ PRAXE OBORU UČITELSTVÍ PRO MŠ

1. ročník
ZS PEP-M Pedagogické praktikum
LS PX1-M Průběžná praxe
2. ročník
ZS PX2-M Průběžná praxe
LS SP1-M Souvislá praxe
3. ročník
ZS MAPZ Asistenční praxe na ZŠ
LS SP2-M Souvislá praxe v MŠ

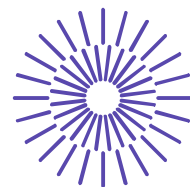

Vítejte v manuálu pedagogických praxí určeném pro studenty učitelství pro mateřské školy a jejich provázejícím učitelům. Tento manuál bude studentům i provázejícím učitelům sloužit jako cenný průvodce a zdroj informací při výcviku a praxi v pedagogickém prostředí. Jeho cílem je poskytnout podrobný a strukturovaný přehled jednotlivých druhů pedagogických praxí včetně požadavků na studenty.

Pedagogické praxe jsou klíčovým faktorem pro rozvoj dovedností, kompetencí a sebedůvěry budoucích učitelů. Právě během praxí mají studenti možnost aplikovat teoretické znalosti do reálného učitelského prostředí, čelit výzvám a situacím, které budou běžnou součástí jejich budoucí kariéry. Tyto zkušenosti nejen posilují jejich pedagogické schopnosti, ale také připravují na úzkou spolupráci s dětmi, rodiči a kolegy.

Role průvodců a mentorů je klíčová v přípravě studentů učitelství pro MŠ z hlediska jejich motivovanosti stát se dobrým učitelem schopným efektivně reagovat na výzvy moderního vzdělávání.

Pedagogické praktikum

Pracoviště: KPV/Zkratka předmětu: PEP-M

Rozsah hodin: Cvičení 4 hodiny týdně

Cíle předmětu:

Cílem předmětu je zajistit studentům vlastní zkušenost s oborem.

Požadavky na studenta:

Ústní kolokvium, odevzdání reflexí a analýz z následové praxe jako součást portfolia studenta, vypracování pracovních podkladů k hospitacím, vypracování zadaných úkolů.

Obsah:

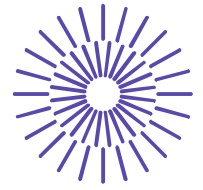
V rámci předmětu studenti vykonávají hospitace a následy, řízené pozorování, analýzu ve vybraných předškolních zařízeních (běžných, speciálních, alternativních: 2x běžná MŠ, speciální MŠ při Jedličkově ústavu v Liberci, MŠ s prvky Montessori a waldorfské pedagogiky) a v dalších pedagogických a sociálních institucích (Člověk v tísni, dětské centrum Paprsek). Student poznává různé typy MŠ v Libereckém kraji, účastní se konzultací s řediteli MŠ, s didaktikem praxe, reflektuje realizované následy.

Získané způsobilosti:

Po splnění kurzu bude student schopen:

1. Porozumět základním jevům v praxi mateřských škol
2. Kriticky zhodnotit a analyzovat základní témata spjatá s praxí mateřských škol
3. Využít získané poznatky a dovednosti v edukačním procesu

Garant a vyučující: PhDr. Simona Kiryková, Ph.D.

Průběžná praxe v MŠ

Pracoviště: KPV/Zkratka předmětu: PX1-M

Rozsah hodin: Cvičení 6 hodin týdně

Cíle předmětu:

Cílem předmětu je orientace v předškolní výchově, kterou student získává na základě činností asistentského charakteru, které plní funkci praktického seznamování s organizací výchovného procesu. Studenti jsou rozděleni do spolupracujících mateřských škol. Průběžně si vedou pedagogický deník.

Požadavky na studenta:

Účast na odborné praxi.

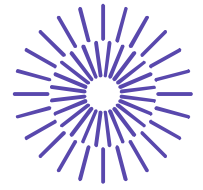
Reflexe pozorování práce pedagoga i získaných vlastních poznatků. Prezentace pedagogického deníku.

Obsah:

Tematické okruhy:

1. Seznámení s obsahem průběžné pedagogické praxe a požadavky na studenta.
2. RVP PV.
3. Zahájení vlastní pedagogické praxe v MŠ.
4. Pravidelný vstup studenta do školského terénu - postupné seznámení s charakterem práce (10 návštěv v MŠ).
5. Pozorování průběhu výchovně-vzdělávacího procesu z hlediska činnosti učitele i dětí a jejich vzájemné interakce.
6. Reflexe realizované praxe.

Garant a vyučující: PhDr. Jana Johnová, Ph.D.

Průběžná praxe v MŠ 2

Pracoviště: KPV/Zkratka předmětu: PX2-M

Rozsah hodin: Cvičení 6 hodin týdně

Cíle předmětu:

Cílem předmětu je navázat na dosavadní formy praxe a prohloubit přímou zkušenost s oborem.

Požadavky na studenta:

Účast na cvičeních a pravidelné průběžné odborné praxi v mateřské škole, vedení pedagogického deníku, rozprava o tématech pozorovaných v průběhu praxe, analýza pozorované problematiky.

Obsah:

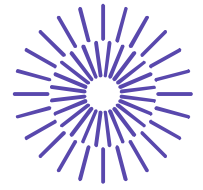
V rámci předmětu studenti realizují pravidelně (1x týdně) hospitace a náslechy ve vybrané mateřské škole a připravují se na vlastní pedagogické činnosti s dětmi. Student získává orientaci v každodenních provozních záležitostech MŠ, pozoruje v praxi profesní kompetence učitelky MŠ, zvyšuje vlastní pedagogicko-psychologickou i metodickou připravenost pro tvorbu příprav i pro samostatné vedení pedagogických činností s dětmi. Pozorovanou problematiku i počáteční samostatné pedagogické činnosti student reflektuje se cvičným učitelem a s vedoucím praxe a osvojuje si metody hodnocení vlastních pedagogických činností.

Student disponuje základními znalostmi z oblasti pedagogiky.

Po splnění kurzu bude student schopen:

1. Porozumět základním jevům v praxi mateřských škol
2. Kriticky zhodnotit a analyzovat základní témata spjatá s praxí mateřských škol
3. Využít získané poznatky a dovednosti v edukačním procesu

Garant a vyučující: PhDr. Radka Harazinová, Ph.D. a PhDr. Simona Kíryková, Ph.D.

Souvislá praxe v MŠ 1

Pracoviště: KPV/Zkratka předmětu: SP1-M

Rozsah hodin: 20 dnů za semestr

Cíle předmětu:

Předmět přispívá k rozvoji všech profesních kompetencí učitele MŠ. Poskytuje orientaci v celém provozu mateřské školy, účast na životě mateřské školy, vyšší míru uplatnění sebereflexe vlastní pedagogické činnosti. Student má možnost lépe poznat děti z hlediska jejich vývoje. Praxe přináší zpětnou vazbu samotnému studentovi, který má možnost spolu s didaktiky praxí posoudit svoji momentální připravenost na roli učitele v MŠ, posoudit stav dosavadní pedagogicko-psychologické i metodické připravenosti, získané studiem i absolvováním předcházejících typů praktických aktivit. Student tvoří samostatně přípravy a konzultuje je s cvičným učitelem, který ho při praxi vede a reflektuje s ním jeho praktické výstupy. Student si vede a doplňuje své portfolio a učí se reflektovat jak svoji přípravu, tak vedení činností výchovně-vzdělávacího procesu.

Požadavky na studenta:

Účast na odborné praxi.

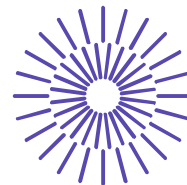
Shrnutí. Prezentace pedagogického deníku.

Obsah:

Tematické okruhy:

1. Úvod do pedagogické praxe
- 2-13. Aktivní zapojení při praxi v MŠ
14. Reflexe realizované praxe

Garant a vyučující: PhDr. Jana Johnová, Ph.D.

Asistenční praxe v ZŠ

Pracoviště: KPV/Zkratka předmětu: MAPZ

Rozsah hodin: 10 dnů za semestr

Cíle předmětu:

Vstup do základního školství - pedagogická praxe v 1. ročníku ZŠ v počátku školní docházky žáků je zaměřena na postupné seznamování studenta s charakterem práce v primárním vzdělávání, které bezprostředně navazuje na předškolní výchovu. Cílem je pozorování a analýza průběhu výchovně-vzdělávacího procesu z hlediska činnosti učitele i žáků a jejich vzájemné interakce s akcentem na výchovné působení a jeho návaznost na předškolní vzdělávání. Činnosti asistentského charakteru navazují na praktické zkušenosti studenta z MŠ. Plní funkci orientace ve školském terénu, praktického seznamování s organizací vyučování, specifiky žáků mladšího školního věku apod. Studenti jsou rozděleni do 1. tříd spolupracujících základních škol. Průběžně si vedou pedagogický deník.

Požadavky na studenta:

100% docházka do 1. ročníku ZŠ, náslechy, asistentský charakter práce, vedení pedagogického deníku dle pokynů garanta praxe.

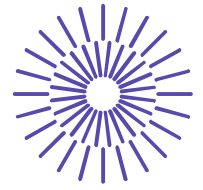
Obsah

Tematické okruhy:

1. Úvodní seznámení s obsahem praxe.
  2. Pozorování a analýza výchovně vzdělávacího procesu v úvodu 1. ročníku.
  3. Komparace požadavků na předškoláka a žáka po zahájení školní docházky.
- Reflexe realizované praxe.

Garant a vyučující: PhDr. Jana Johnová, Ph.D.

Souvislá praxe v MŠ 2

Pracoviště: KPV/Zkratka předmětu: SP2-M

Rozsah hodin: 20 dnů za semestr

Cíle předmětu:

V rámci předmětu studenti vykonávají samostatnou pedagogickou činnost ve vybrané mateřské škole. Cílem předmětu je navázat na dosavadní formy praxe a prohloubit zkušenost s oborem.

Požadavky na studenta:

Spolupráce s učiteli MŠ při vedení jednotlivých pedagogických činností s dětmi v mateřské škole, vytvoření a průběžné ukládání záznamů do portfolia, závěrečná konzultace s vedoucím praxe nad vlastním portfoliem.

Obsah

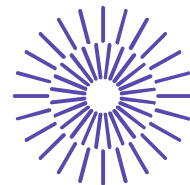
Student se orientuje v profesních kompetencích učitele MŠ, je schopen na základě pedagogicko-psychologické i metodické připravenosti samostatně sestavovat přípravy tematických celků předškolní výchovy a vzdělávání. Po samostatném vedení výuky a činností student reflektuje své praktické výstupy se cvičným učitelem a s vedoucím praxe a zvládá metody hodnocení své pedagogické činnosti ve vztahu k RVP PV a profesním kompetencím učitele v MŠ.

Získané způsobilosti:

Po splnění kurzu bude student schopen:

1. Porozumět jevům v praxi mateřských škol
2. Připravit, vést a vyhodnotit vlastní výchovně vzdělávací působení v mateřské škole
3. Kriticky zhodnotit a analyzovat základní témata spjatá s praxí mateřských škol
4. Využít získané poznatky a dovednosti v edukačním procesu

Garant a vyučující: PhDr. Radka Harazinová, Ph.D. a PhDr. Simona Kíryková, Ph.D.

Náplň práce a činnosti vztahující se k pozici provázejícího učitele (PU) při vedení studentů na pedagogických praxích

FP TUL

1. Před nástupem studenta na praxi

- schůzka se studentem před praxí – projednání organizačních záležitostí praxe (souvislá x průběžná praxe), časového rozložení, zajištění zázemí pro studenta (kabinet, třída, pomůcky)
- seznámení se s požadavky z fakulty, které má student v rámci dané praxe splnit, se sebehodnotícím nástrojem studenta
- komunikace s garantem praxí (z KPV)
- společně se studentem si PU nastaví cíle praxe a prostředky pro jejich splnění
- PU si se studentem dohodne operativní způsob komunikace během praxe (e-mail, Whats App...)

2. Během pedagogické praxe

- PU seznámí studenta s kolektivem třídy i MŠ, s pravidly ve třídě a organizačním chodem výchovně-vzdělávací činnosti
- PU reflektuje se studentem své náslechové hodiny, analyzuje s ním jednotlivé kroky a vysvětluje návaznost jednotlivých aktivit během výchovně-vzdělávací činnosti
- PU stanoví cíl popř. téma činnosti, na které má student vypracovat přípravu
- PU reflektuje přípravu studenta před jeho samotným výstupem a bezprostředně po něm
- PU průběžně seznamuje studenta s administrativou učitele a legislativním nastavením ve cvičné MŠ
- PU vede studenta k práci s třídními a školními dokumenty (ŠVP, tematické plány, třídní kniha, podpůrné plány,...)

3. Po skončení praxe

- Pomocí reflektivního rozhovoru PU spolu se studentem vyhodnotí splnění stanovených cílů během praxe, PU zhodnotí celkovou práci studenta
- PU vyplní v rámci Nástroje pro sebehodnocení svou reflexi k práci studenta na praxi a Výkaz o pracovní činnosti